INGEZONDEN STUKKEN.

(*Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie*).

Geachte Redacteur.

Toen ik in de *Heraut* van 28 April las een schrijven van Br. van Alphen in zake de zending op Soemba, moest ik mij onwillekeurig afvragen: Is het wel verstandig op deze wijze de zending op Soemba in het publiek te bespreken? — Ik twijfel er niet aan of Br. v. Alphen heeft volgens zijne overtuiging gesproken, en heeft hij gemeend door dit zijn woord de zending van dienst te kunnen zijn.

Br. v. Alphen heeft vele jaren op Soemba gewerkt. — Heeft onder zeer ongunstige omstandigheden en onder vele moeiten en zorgen de hitte des daags gedragen. Een ieder die onzen Broeder heeft ontmoet, en ook maar een weinig bekend is met zijne lijdensgeschiedenis op Soemba, verstaat dan ook terstond het ietwat sombere en zwaarmoedige in zijnen brief. Toch mag niet te veel aan zulk eene gemoedsstemming worden toegegeven, en 't is daarom, dat ik meende door een enkel woord den brief van onzen Br. van Alphen te moeten aanvullen.

De zending op Soemba heeft met vele teleurstellingen te kampen gehad, en wij kunnen nog niet zeggen, dat wij ze te boven zijn. Toen Br. Wielenga naar dit eiland werd gezonden, met het doel de Soembaneezen het Evangelie te brengen, was Br. de Bruyn nog in het Vaderland en waren Br. en Zr. Pos nog maar kort geleden op Melolo teruggekeerd. Op de doorreis vertoefden Br. en Zr. Wielenga eenige weken te Jogjakarta en hadden wij het voorrecht nader met hen kennis te mogen maken. Reeds in Europa onderwezen in de beginselen der geneeskunde, zocht onze Broeder zich, met den meesten ijver, verder praktisch te bekwamen door dagelijks de behandeling der zieke in het Petronella-Hospitaal bij te wonen.

Genoeglijk waren de dagen, die wij met elkander doorbrachten, en het deed ons goed, dit jeugdig echtpaar zoo vol moed en geloof naar Soemba te zien vertrekken.

Na eene zeereis van eenige dagen was het eiland Soemba — het terrein van arbeid, — bereikt en reikten de Brs. Pos en Wielenga elkander de hand als medearbeiders in den dienst des Heeren. Was er eerst blijdschap, die blijdschap zoude spoedig in droefheid veranderen. Zuster Pos werd ernstig krank, en God nam haar tot zich. Br. Pos begon te sukkelen, gevoelde zich zwak en moest met de eerste de beste boot gelegenheid terug naar Holland, en zoo stonden daar Br. en Zuster Wielenga alleen op Soemba. Het beschamend is het voor ons, omringd door allerlei weldaden en voorrechten, te zien hoe toen onze Broeder en Zuster niet zaten te treuren en te zuchten; maar een geestelijke kracht openbaarden, die geleerd wordt in de school der beproeving. Met kracht en vol moed werd de arbeid aangevangen, en vertrouwende op den Heere werd de eene moeilijkheid na de andere overwonnen — Weldra zouden Br. en Zuster de Bruyn terug keeren — ja, zij waren reeds op Java, en niet lang zoude het meer duren, dat met den arbeid onder de Soembaneezen kon begonnen worden — Doch wat geschiedt er! Het huis van Br. de Bruyn, door hen tijdelijk bewoond, wordt met het kerkje in brand gestoken, Br. Wielenga en twee van zijne helpers worden verwond en een ouderling der gemeente gedood. Wij, die hier wonen, hebben geen flauw begrip, wat zulk een toestand zeggen wil — en stil willen wij zijn, en luisteren zullen wij, wanneer wij onzen Broeder Wielenga op midden-Java te midden der Broeders hooren spreken van een terugkeer naar dat Soemba, om in Gods kracht voort te gaan en voort te arbeiden. Een onzer Broeders ging met Br. de Bruyn terug en zij zijn voortgegaan met hun werk en hebben de eerste palen voor een zendingshuis onder de Soembaneezen in den grond geslagen. Het huis naderde zijne voltooiing en weldra zouden Br. en Zuster Wielenga Waingapoe verlaten, om te Pajetie onder de Soembaneezen te leven en te arbeiden — maar wat een tegenspoed: de kwade hand des vijands stak alles in brand en op enkele stukken na werd alles een prooi der vlammen — Een ieder, die de brieven van onzen Broeder en Zuster heeft gelezen, weet wat in het hart dier beproefden omging. Het waren geen klaagtonen van moedeloozen of verwijtingen van teleurgestelden die wij moesten hooren, — neen! een geloofstaal klonk ons tegen; een opgewektheid en blijmoedig heroïsme bemoedigde ons verslagen hart, en klein werden wij voor onzen God en stamelende dankten wij Hem, den Heere der Zending, voor de genade aan onze Broeders en Zusters op Soemba geschonken. Kalm en rustig werd alles opnieuw overwogen, de Broeders op Java werden geraadpleegd, en aller meening was: „Opbouwen! zoo spoedig mogelijk".

En men is begonnen, en opnieuw zal men trachten vasten voet te krijgen onder dat volk, dat nog nederzit in de diepe duisternis van het Heidendom.

Gemeente des Heeren! Steun deze Broeders door uw gebed en uwe gaven.

Waar deze Broeders op Soemba den moed hebben voort te gaan, daar hebben wij God te danken voor zulke trouwe arbeiders. En ik ben er van overtuigd, dat onze Broeder van Alphen met ons zich zal verblijden in de komst van Gods Koninkrijk op Soemba en in den bloei van den Zendingspost Pajetie.

U dankzeggende voor de opname dezer letteren, blijf ik met de meeste hoogachting.

Uw dw. dn.

Apeldoorn, 28 Mei 1907. J. G. SCHEURER

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Charlois, D. Hogenbirk, te Nederhorst-den-Berg.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Oud-Beyerland, M. Jongebreur, te Veenendaal. — Lienden (2e predikantspl.), A. Stelma, te Eexta, (gem. Scheemda). — Amsterdam, T. Doevendans, te Elburg. — Harkstede en Scharmer, J. Werkman, te Wedde. — Driehuizen en Zuid Schermer, J. W. Poort, te De Rijp. — Vlieland, J. H. Oterdoom, cand. te Bellingwolde. — Leeuwarden, J. W. Groot Enzerink, te Maassluis.

AANGENOMEN: Goor, J. A. Hoek, te Oosterwierum. — Bennekom (toez.), J. Paauwe, te Ierseke. — Jorwerd, Dr. C. Hille Ris Lambers, te Haaksbergen.

BEDANKT: Zaandijk, G. D. Goedhuis, te Hoogkarspel. — 's-Gravendeel, J. H. Gunning E.Bz., te Rijssen. — Bergambacht (toez.), B. van der Wal, te Hasselt. — Vriezenveen, G. A. van der Hooft, te Domburg.

Advertentiën.

Door 's Heeren goedheid werden wij heden verblijd met de geboorte van een welgeschapen *DOCHTER*.

A. O. BROUWER, *Arts*.
B. BROUWER—TUININGA.

Dantumawoude, 20 Mei 1907.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg breng ik naast God mijn oprechten dank aan den WelEd. Heer, den Heer Dr. L. BOUMAN, Geneesheer-Directeur van de Stichting „Bloemendaal" te Loosduinen, aan Mej. BENTSCHOP, Hoofd van Paviljoen II en de daar werkzaam zijnde Zusters, voor de liefderijke verpleging gedurende mijn verblijf en herstel aldaar.

Dat God hun werk voor nog menig diep ongelukkige tot rijken zegen doe zijn is de wensch van hun herstelde patiënte

Mej. G. H. DE KONING.

Rijswoord, Mei 1907.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Men bestelle bij zijn boekhandelaar:
Van de Ingeving der Schrift
DOOR
J. N. VOORHOEVE.

In dit geschrift wordt in 12 hoofdstukken de ingevingsleer behandeld en veel over het *ontstaan der Bijbels* en zijn *betrouwbaarheid*, ook in den vorm, medegedeeld.

In een kort aanhangsel wordt een antwoord gegeven op de verdediging van Dr. J. H. Gerretsen tegen den aan hem gerichten open brief: „Onvereefenbare tegenstrijdigheden des Bijbels?"

Het boek is 200 bladz. dik.

Prijs 90 cts; geb. *f* 1 30

P. SIJBRANDY,
Wijnhandelaar, Enkhuizen,
beveelt zich bij H.H. Kerkeraden beleefd aan tot het leveren van fijne **Spaansche wijn** voor Avondmaalsgebruik. Prijs **per Anker van 45 flesschen *f* 40.—**. Ook verkrijgbaar per half- en kwartanker. Franco levering naar alle plaatsen in Nederland.

RHEUMATIEK-REMEDIE. Het beste middel tegen jicht en Rheumatiek. Attestenboek gratis.
Prijs per flacon **60 cts.** franco bij vooruitbetaling.
K. S. DE BOER, Generaal Agent, Sneek.

Wees zoo goed en zend Rheumatiek Remedie. Ik vraag het op aanraden van den heer M. Lindenbergh alhier, die totaal van de rheumatiek genezen is door de Rheumatiek Remedie.
w. g. t. Philippus Pekaar.
Ierseksendam.

Kerken-Ordening
GESTELD IN DE
Nationale Synode der Gereformeerde Kerken,
zamen geroepen en gehouden binnen Dordrecht in de jaren 1618 en 1619,
en zooals ze is vastgesteld door de Generale Synode der Gereformeerde Kerken in Nederland, gehouden te UTRECHT 22 Augustus — 7 September 1905.
Officieel geauthoriseerde uitgave met voorwoord van Prof. Dr. H. BAVINCK, Dr. J. HANIA en Prof. Dr. F. L. RUTGERS.
Prijs 10 Cent.
Hilversum. HOVEKER & WORMSER.

't Komt altijd te pas
zoo'n pakket als onderstaand, en, van alles wat. Schrijven kunt ge, zingen, platen kijken, lezen, wat ge maar wilt! No. 1. Een Chinaalbum met 60 fraaie platen. 2. Een Transvaalalbum met 40 keurige platen in prachtband nog wel, welke alleen franco een gulden kost, dus al 't andere gratis. 3. Een souvenir-album met schoone gez. uit Rotterdam of Scheveningen. 4 en 5. Twee deeltjes met muziek en vele bek. Chr. liederen, 200 bl. 6. Een map best postpapier met enveloppen, vloei, enz. 7 en 8. Een schrift en een potlood. 9 en 10. Een penhouder met pen. 11 en 12. Een best zakboekje met insteekpotlood op den rug. 13 en 14. Een stuk vlak-elastiek met een best inktpotlood. 15—20. Zes versch. plakpl. voor poëzie- of plak-album. 21—30. Tien versch. keurige gekl. ansichtkaarten, stadsgez. 31—40. Tien mooie gekl. felicitatie-kaartjes met enveloppen, en van 41—50. **Tien versch.** leesboeken. Dus **50** Ex. v. slechts *f* **1.**— franco thuis. Alles nieuw goed. Als vanzelf is aanbeveling overbodig, en zullen, zooals altijd, weer vele bestellingen inkomen. Wacht dus niet tot die mooie albums zijn uitverkocht, welke alleen het geld dubbel waard zijn, doch zend spoedig postw. à *f* **1.**— (zegels *f* **1 05**) aan **H. VERHOOG, B 63 en 64, Halfweg** (N.H.)

Mej. A. DE REINSMA te . . . . . ? Geef me uw woonplaats op, wat ge verzuimde, opdat ik u het bestelde pakket kan toezenden.
H. VERHOOG.

VERSCHENEN: Het TWEEDE STUK van:
Van 's Heeren Ordinantiën
Door Dr. W. GEESINK.
Inteekeningen worden gaarne ten spoedigste tegemoet gezien, opdat geregelde toezending kan geschieden van de stukken, die vlug op elkaar zullen volgen. — De uitgave geschiedt in 35 stukken à *f* **0.70.** Dispositie bij 5 stukken tegelijk. Men kan ook inteekenen op dit werk, dat in vier banden zal verschijnen, in ingenaaide of gebonden deelen.
INLEIDEND DEEL, prijs *f* **4.55** — Deel I, 's Heeren Ordinantiën in de natuur, prijs *f* **7.—**
Deel II¹, 's Heeren Ordinantiën in de zedelijke wereld. Het Eerste tot en met het Vierde Gebod „ **6.65**
Deel II², 's Heeren Ordinantiën in de zedelijke wereld. Het Vijfde tot en met het Tiende Gebod „ **6.30**
Voor gebonden exemplaren wordt de prijs *f* **1.25** per deel verhoogd.
Men zie den rijken inhoud van dit standaardwerk in de vorige annonce.
DE UITGEVER: W. KIRCHNER, AMSTERDAM.

In Jezus ontslapen.
MEDITATIËN
VAN
Dr. A. KUYPER.
Tweede druk.
Ingenaaid f 1.25; gebonden f 1.75
Hilversum. HOVEKER & WORMSER.

EISMA & Co.
Noordeinde 20, den Haag.
Kassiers
en
Commissionairs in effecten.

LEVENSVERZEKERING
de Nederlanden van 1845
BRAND- INBRAAK-VERZEKERING
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL . . . . . *f* 4.000.000.00
RESERVEFONDS: ruim . . 1.200.000.00

De Gemeene Gratie
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Drie deelen.
Prijs f 17.70 ingenaaid; f 20.25 gebonden in 3 banden.
Hilversum. HÖVEKER & WORMSER.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN
Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.
Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.
HILVERSUM, Langestraat 65.
HAARLEM, Kruisweg 69.
ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.
Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.
Nemen en **geven** GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

INCASSO-BANK,
Amsterdam, Heerengracht 535/537 **Rotterdam,** Haringvliet Z. Z. 96.
Volgestort Kapitaal *f* 8,000.000.— Reserve *f* 1,037,589.12
DEPOSITO-RENTE.
Met 1 dag opzegging à (Bedragen tot *f* 25.000 zonder opzegging) 4½% 's jaars
„ 10 dagen „ „ . . . . . 4¾ „ „
„ 1 maand „ „ . . . . . 5 „ „
„ 6 maanden „ „ . . . . . 4¼ „ „
„ 12 „ „ „ . . . . . 4 „ „
Accountant,
Amsterdamsch Accountants-Kantoor
onder Directie van
Mr. E. J. KORTHALS ALTES.
De Directie.
K. G. GOEDEWAAGEN.
Mr. F. FOEKENS.
C. T. GOEDEWAAGEN.

BETTEX' Werken.
Beschaving, door F. BETTEX. Ingenaaid *f* 0.90. Gebonden. . . . . *f* 1.25
Natuur en Wet. Uit het Hoogduitsch van F. BETTEX. Ingenaaid *f* 2.75. Gebonden. „ 3.40
„Het is een groot genot zich in dit wonderbare boek te verdiepen."
Leipziger Neuesten Nachrichten.
Natuurstudie en Christendom. Uit het Hoogduitsch vertaald door A. TAP, *Pred. te Schiedam.* Met een woord vooraf van Dr. F. E. DAUBANTON. **3e druk.** Ingenaaid *f* 2.25. Gebonden. . . . . „ 2.75
„Zijn rijp en rijk, geleerd en boeiend, diepzinnig en glashelder boek, zal zeer zeker in Nederland met belangstelling worden ontvangen." Dr. F. E. DAUBANTON.
Het lied der Schepping. Uit het Duitsch door J. W. BERKELBACH VAN DER SPRENKEL, *Pred. te Gouda.* Met een woord vooraf van Dr. J. TH. DE VISSER, *Pred. te Amsterdam.* Ingenaaid *f* 3.25. Gebonden. . . . . „ 3.75
„De lectuur van zulk een boek ontlokt ook het hart weer eens een krachtig „Eere zij God" en stemt den toon van ons leven hooger. . . . Ik heb er veel uit geleerd. . . . Mijn geloof in den Schepper aller dingen is er vaster door geworden." Dr. J. TH. DE VISSER.
Symboliek der Schepping en der Eeuwige natuur. Naar het Hoogduitsch van F. BETTEX, door H. J. HANA, Met inleidend woord van Dr. J. TH. DE VISSER, *Pred. te Amsterdam.* Ingenaaid *f* 2.75. Gebonden. . . . . „ 3.25
„Dit boek is de kroon op zijn werk. . . . Ik raad aan ieder, vooral aan jongelieden, dit schoone boek te lezen en te bespreken. Het verruimt onzen gezichtskring en bevestigt ons geloof." Dr. J. TH. DE VISSER.
Wat dunkt u van den Christus? Uit het Hoogduitsch van J. W. BERKELBACH VAN DER SPRENKEL. Ingenaaid *f* 0.75. Gecartonneerd. . . . . „ 1.25
Natuurkundig leesboek voor de hoogste klassen der Christelijke School. Uit verspreide opstellen bewerkt door H. J. HANA. . . . . „ 0.60
Men leze de gunstige Recensiën in *De Standaard, De Heraut, De Nederlander* en andere Christelijke bladen.
Hilversum. HÖVEKER & WORMSER.

Zendt postwissel van *f* **1.90** waarop te vermelden **Pakket Synode** aan
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER
HILVERSUM,
en ge ontvangt franco;

1. Acta van het Synodaal Convent van Nederduitsch Gereformeerde Kerken (Doleerende) in Nederland, gebonden te Rotterdam den 28, 29 en 30 Juni 1887	*f* 0.60
2. Acta der voorloopige Synode van Nederd. Geref. Kerken te Utrecht 1888.	„ 0.90
3. Idem idem te Utrecht 1889. . .	„ 0.80
4. Idem idem te Leeuwarden 1890 .	„ 1.10
5. Idem idem te Amsterdam 1892 .	„ 2.90
6. Acta der Generale Synode te Dordrecht 1893.	„ 3.20
7. Rechtsgeleerde Adviezen in zake het Kerkelijk Conflict I	„ 0.60
8. Idem idem II	„ 0.40
9. Idem idem IV	„ 0.30
10. De Gereformeerde Commissie van Advies	„ 0.25
Waarde.	*f* 11.05

Pakket Synode *f* 1.90

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door den heer J. F. P. Weinssen uit Amsterdam *f* 34.40; door den heer C. Versluys te Lochem *f* 1; door Ds. A. Boekenoogen te Apeldoorn *f* 1; door den heer S. Diepenhorst uit 's-Gravendeel *f* 13, uit Mijnsheerenland *f* 4.50, uit Numansdorp *f* 29.50, uit Puttershoek *f* 4, uit Strijen *f* 72, uit Westmaas *f* 4.50, samen *f* 127.50; door den heer A. Verduyn uit Alphen en Oudshoorn *f* 98, uit Zwammerdam *f* 67, samen *f* 165.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

Van de Ger. Kerk te Oosterland *f* 1.27; van idem te Doesburg *f* 5.73 en *f* 3.82½, samen 9.54½; van idem te Vlaardingen *f* 25; van idem te Breda *f* 9.81½; van idem te Willemstad *f* 11.02½; van idem te Raamsdonk *f* 5.70; van idem te Klundert *f* 29.19; van idem te Zevenbergen *f* 7.89; van idem te Dinteloord *f* 3.20; van idem te Moerdijk *f* 4.45; van idem te Balk *f* 2.76½; van idem te Bozum *f* 3.90; van idem te Goenga c.a. *f* 14.62½; van idem te Jutrijp c.a. *f* 4.70; van idem te Oosthem *f* 10; van idem te Oppenhuizen *f* 6.81; van idem te Sloten *f* 0.78½; van idem te Sneek *f* 54.69; van idem te Wijckel *f* 2.23½; van van idem te IJlst *f* 8.98½; van idem te St. Anna Parochie A *f* 10.01½; van idem B *f* 10.50; van idem te Oude Bildtzijl *f* 1.55; van idem te Blija *f* 8.10; van idem te Britsum *f* 8.26; van idem te Ferwerd *f* 12.64; van idem te Hallum *f* 14.79; van idem te Hijum *f* 4.93; van idem te Hollum (Ameland) *f* 2.34; van idem te Holwerd *f* 5.45; van idem te Marrum *f* 10; van idem te Reitsum *f* 8.20½; van idem te Stiens *f* 4.55; van idem te Wanswerd *f* 31.15; van idem te Ottoland *f* 2.75.

Aan Schenkingen:

Van den heer J. B. Jansen te Witmarsum *f* 20; van Dr. v. d. S. te A. *f* 2.50.

Voor de Medische faculteit:

Door den heer I. Diepenhorst uit Numansdorp *f* 10.

Voor het Studiefonds:

Door den heer H. Houtman van de 1/8 stuiver. te Hilversum *f* 30.

H. W. VAN MARLE Jr.
Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdrukkerij
DE ROEVER KRÖSER & BAKELS
Amsterdam.